

Образуван К.З. № 6/99
Възлагам делото на г. Бърнат
за изготвяне на изрешения по
документи в делото за рутландите
Днес 30. IV. 1999 г.

30. IV. 1999

11
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Р.С. № 55-07-310
Дата 30. IV. 1999

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СОФИЯ

ИСКАНЕ

от група народни представители относно Споразумението между
Република България и Организацията на Северноатлантическия
договор за транзитно преминаване през въздушното пространство
на Република България на въздухоплавателни средства на НАТО в
рамките на операцията „Съюзна сила“

По чл. 149, ал. 1, т. 4
от Конституцията

Господа конституционни съдии,

Министерството на външните работи на Република България
е сключило споразумение с НАТО „За транзитно преминаване през
въздушното пространство на Република България на
въздухоплавателни средства на НАТО в рамките на операцията
„Съюзна сила“, съставено от вербалната нота на НАТО № 99/478 от
28 април 1999 г. и вербалната нота на Министерството на външните
работи на Република България № 55-07-310 от 28 април 1999 г. и

анексите и приложенията към тях.“ **Това споразумение не съответства на Конституцията.**

Република България е суверенна държава. Нейният суверенитет се разпростира върху **държавната територия**, която **„има различни части - сухопътна, водна, въздушна, подземна“** (Р. на КС № 6 от 12.7.1994 г. по к.д. № 6/94, ДВ № 59/94 г. Суверенитетът на българската държава е основен конституционен принцип, който е закрепен в преамбюла на основния ни закон, както и в чл. 1, ал. 3, чл. 2, ал. 2, чл. 9, чл. 24, ал. 1 от Конституцията. Държавният суверенитет, т.е независимостта на държавата от други държави, организации и власти гарантира съхраняването на териториалната цялост и националната сигурност.

В споразумението се предвижда Република България да предостави повече от една трета от територията си (въздушното пространство) плюс един „коридор“ за влитане на военни самолети от Република Турция към това въздушно пространство (чл. 6, 7, 8, 9, 10 от Споразумението и анекс № 1, 2 и 3). В анекс № 1, който е неразделна част от споразумението, се предоставя **„неограничен 24-часов достъп до определените от НАТО зона/зони от суверенното въздушно пространство на Република България“**. Според чл. 9 „на НАТО се разрешава да оперира със свои собствени телекомуникации, както и да използва безплатно част от електромагнитния спектър на Република България“. Този текст е в противоречие с чл. 18, ал. 3 от Конституцията.

Съгласно чл.2 от споразумението на НАТО се разрешава „свободно и безпрепятствено транзитно преминаване през въздушното пространство на Република България на въздухоплавателни средства на НАТО, включително превозващи личен състав, товари, техника, артикули и средства“. А

„операцията“ на юридически език се нарича **война** срещу съседна на нас държава - Съюзна република Югославия.

Предоставянето на територията (въздушното пространство) за извършване на военни операции и бомбардиране на съседна държава, при което загиват хора, включително и цивилни, е участие във войната (а в декларацията на Народното събрание от 25 март 1999 г. изрично се казва, че „Република България няма да участва **пряко или косвено** във военни действия в Съюзна република България“).

Това споразумение въвлича Република България във война, без да е нападната, и правителството, респективно Министерството на външните работи, сключва това споразумение, без да получи такъв мандат от НС (чл. 84, т. 10). Тези въпроси, които са от жизнено важно значение за съществуването ни като държава и народ, не са в компетенциите на изпълнителната власт, защото никоя **„политическа партия или друга организация, държавна институция или отделна личност не може да си присвоява осъществяването на народния суверенитет** (чл. 1, ал. 3 във връзка с ал. 1 К).

Споразумението между НАТО и правителството не е за „транзитно преминаване през въздушното пространство на Република България“, **а за предоставяне на територия**. Съгласно Р. № 6 от 12.7.1994 г. и Р. № 6 от 22 април 1999 г. на КС, които разкриват съдържанието на конституционните норми за едно такова „преминаване“, е необходимо НС да определи: **1. целите, 2. редът, 3. условията, 4. времето за пребиваване на чуждите войски**. А според споразумението то е „неограничен 24-часов достъп“, т.е. за **неопределено време**, което е в противоречие с чл. 84, т. 11 от Конституцията. Това „споразумение“ по своята правна същност не

4

е международен договор, а ултиматум, диктат, приет чрез „нота“ от изпълнителната власт, която дословно възпроизвежда чуждата воля. Споразумението противоречи пряко на чл. 84, т. 11 от Конституцията. Тази конституционна норма не може да бъде тълкувана разширително, тъй като се отнася до държавния суверенитет. В тази връзка е и Р. № 6/94 г. на КС.

Трябва най-после да се подчертае, че ратификацията като форма на утвърждаване на международни договори е свършено неподходяща за решаване на въпросите по чл. 84, т. 11. Ратификацията изключва напълно възможността Народното събрание само да определя условията за пребиваването или преминаването на чужди войски на, респективно през територията на Република България. С акта (закона) за ратификацията Народното събрание може единствено да приеме или отхвърли уговорените в съответното споразумение условия. Това е повече от неприемливо. Народното събрание във всички случаи трябва само да може да определя тези условия.

Господа конституционни съдии,

На основание чл. 149, ал. 1, т. 4 от Конституцията моля да обявите, че Споразумението между Република България и Организацията на Северноатлантическия договор за транзитно преминаване през въздушното пространство на Република България на въздухоплавателни средства на НАТО в рамките на операцията „Съюзна сила“, съставено от вербална нота на НАТО № 99/478 от 28 април 1999 г. и вербална нота на Министерството на външните работи на Република България № 55-07-310 от 28 април 1999 г. и анексите и приложенията към тях, сключено на 28 април 1999 г., **не съответства** на Конституцията на Република България.

Моля като заинтересувани страни да конституирате президента, Министерския съвет, Министерството на външните работи, Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и правната евроинтеграция, Дружество за ООН, Атлантически клуб в България, Комитета по правата на човека.

Предлагам на Конституционния съд делото да се разгледа в открито публично заседание.

Моля Конституционният съд да изиска от Министерския съвет „споразумението“ и цялостната кореспонденция между изпълнителната власт и НАТО във връзка с поставения проблем.

29 април 1999 г.

Народни представители:

1. Плобен Корнезов - 11.11.99
2. Георги Георгиев 11.11.99
3. Любомир Божков - 11.11.99
4. Душан Драгичев 11.11.99
5. Стефан Нелиев - 11.11.99
6. Катя Еремеева 11.11.99
7. Милос Милев 11.11.99
8. Георги Михайлов - 11.11.99
9. Христо Славков 11.11.99
10. Наско Бекар 11.11.99
11. Венелин Борнев 11.11.99
12. Иван Кочев 11.11.99

13 Анастас Хр. Венков

1000000000

14 Вишня Масларова

1000000000

15 Георги Божичков

1000000000

16 Румена Александрова

1000000000

17 Любомир Панчев

1000000000

18 Георги Пирински

1000000000

19 Тейков Башмаров

1000000000

20 Кенцо Марангозов

1000000000

21 Иво Кавцов

1000000000

22 Димитър Димитров

1000000000

23 Бойко Великов

1000000000

24 Иван К. Иванов

1000000000

25 Георги Димитров

1000000000

26 Михаил Миков

1000000000

27 Станка Величкова

1000000000

28 Антон Найденов

1000000000

29 Илия Багаузов

1000000000

30 Иван Т. Иванов

1000000000

31 Иван Н. Иванов

1000000000

32 Петър Димитров

1000000000

33 Златко Златев

1000000000

34 Дочка Дочева

1000000000

35 Светен Димитров

1000000000

36 Анастас Мерджанов

1000000000

- 37 Ардон Даманов
- 38 Георги Казобашев
- 39 Анастас Мухоморов
- 40 Иван Славов
- 41 Иван Александров
- 42 Анастас Георгиев
- 43 Георги Михайлов
- 44 Иван Мачев
- 45 Никола Койчев
- 46 Васил Козамев
- 47 Тламен Славов
- 48 Тодор Костадинов
- 49 Стефан Тейтешев
- 50 Дора Янкова
- 51 Стефан Стефанов
- 52 Албан Вонзов
- 53 Станислав Кочев
- 54 Келко Кочев
- 55 Руан Стефанов
- 56 Петър Мухоморов
- 57 Кристина Стефанова
- 58 Иван Борисов
- 59 Иван Таков